

Ефективні стратегії весняного захисту посівів ріпаку озимого

Ріпак озимий – одна з найрентабельніших олійних культур, що має високий потенціал урожайності. Однак навесні він потребує особливої уваги, адже рослини відновлюють вегетацію після зимового спокою, активно нарощують біомасу та вступають у ключові фази розвитку. У цей час ріпак найвразливіший до низки факторів, які можуть суттєво знизити врожайність. Комплексний підхід, що охоплює моніторинг стану рослин, своєчасне внесення добрив, застосування гербіцидів, фунгіцидів й інсектицидів, гарантує здоровий розвиток ріпаку та його високу продуктивність.

Гербіцидний захист

Появу певних видів бур'янів на полі з ріпаком озимим зумовлюють місцевість, погодні умови, спосіб обробітку ґрунту й стратегії використання ЗЗР попередніми роками. З метою збереження врожаю культури та його якості компанія Corteva Agriscience розробила два високотехнологічні післясходові гербіциди для контролю основних дводольних видів бур'янів: **Белкар® Флекс** для осіннього застосування та **Слаш™** для ранньовесняного, які при комплексному використанні з грамініцидами

забезпечують захист від більшості найпоширеніших видів бур'янів у посівах ріпаку озимого.

Для весняного захисту ми рекомендуємо **Слаш™** (галауаксифен-метил, 5 г/л (Argylex™ active) + клопіралід, 120 г/л) – селективний післясходовий гербіцид широкого спектра дії для захисту посівів ріпаку озимого після відновлення вегетації. Препарат дієвий від +5°C і характеризується високою ефективністю, особливо щодо хрестоцвітих бур'янів. Серед переваг **Слаш™** слід відзначити наявність «вбудованого» ад'юванта й широке вікно застосування (від фази BBCH 30 до BBCH 50), що дає змогу подовжити термін внесення. **Слаш™** доцільно вносити в нормі 0,75–1 л/га. Застосування цього гербіциду в посівах ріпаку озимого забезпечує ефективний контроль дводольних видів бур'янів, таких як підмаренник чіпкий, мак дикий, сокирки польові, ромашка непахуча, ромашка лікарська, роман польовий, волошка синя, лобода біла, а також багаторічних видів бур'янів – осоту жовтого та рожевого. Крім того, **Слаш™** суттєво пригнічує дводольні види бур'янів із родини капустяних, зокрема талабан польовий, грицики звичайні, кучерявець Софії, якщо на момент обробки

рослини цих видів перебувають на ранніх фазах розвитку (фото 1). **Белкар® Флекс** – новий післясходовий гербіцид для посиленого осіннього контролю широкого спектра дводольних видів бур'янів у посівах ріпаку з розширеним вікном застосування і додатковою ґрунтовою активністю. Завдяки унікальному поєднанню трьох діючих речовин (галауаксифен-метил, 10 г/л (Argylex™ active) + піклорам, 48 г/л + амінопіралід, 32 г/л) з нормою внесення 0,25 л/га, при застосуванні в осінній період вегетації ріпаку озимого від фази 2 листків (BBCH 12) і до фази 8 листків (BBCH 18), гербіцид забезпечує високоєфективний контроль ключових і проблемних зимуючих (підмаренника чіпкого, маку дикого, видів герані, видів кропиви глухої, жабрію звичайного, видів ромашки, рутки лікарської, роману польового, портулаку городнього), капустяних (грициків звичайних, кучерявцю Софії, талабану польового – якщо на момент обробки вони перебувають на ранніх фазах росту і розвитку (сім'ядолі – 4 листки)) видів, а також однорічних дводольних бур'янів: лободи білої, амброзії полинолистої, видів гірчаків і падалиці соняшнику всіх типів (за оптимальної фази розвитку падалиці на момент обробки 2–4 справжні листки (фото 2)). Крім того, має посилену ефективність проти осоту рожевого та берізки польової.

З огляду на те, що ґрунтові схеми здебільшого не гарантують повного захисту ріпаку озимого, наявність страхових рішень забезпечує гнучкість у гербіцидній стратегії захисту. Високоінтенсивним господарствам, які потребують надійного захисту ранніх посівів, радимо поєднувати осінній захист із використанням **Белкар® Флекс** у нормі 0,25 л/га і **Слаш™** у нормі 0,75 л/га ранньої весни за потреби. Для пізніх, слаборозвинених посівів, де рослин менше ніж 10–15 шт./м² та існує небезпека забелі взимку, всі гербіцидні заходи радимо проводити навесні з подальшим використанням **Слаш™** у максимальній нормі 1 л/га.

Фунгіцидний захист

Такі хвороби, як фомоз, альтернаріоз, склеротиніоз і циліндрспоріоз, можуть значно знизити врожайність, погіршити якість насіння та спричинити втрату до 70% урожаю. Щоб зберегти здоров'я рослин й отримати максимальну віддачу з кожного гектара, потрібен фунгіцид, який не лише надійно контролюватиме поширені весняні хвороби, а й чинитиме фізіологічний вплив на рослини, стимулюючи розвиток біомаси та покращуючи стійкість проти стресових умов.

Саме таким є **Віован®**, котрий цього року отримав розширення реєстрації на ріпак, надаючи аграріям ще більше можливостей для якісного захисту.

Віован® – новий фунгіцид від Corteva Agriscience, створений на основі двох потужних діючих речовин – пікокостробіну та протіокназолу, що забезпечують відмінний контроль основних хвороб ріпаку озимого, таких як фомоз, склеротиніоз, альтернаріоз і циліндрспоріоз.

Першу обробку препаратом рекомендовано проводити після відновлення вегетації – від початку росту головного стебла. Норма 0,75 л/га забезпечить ефективну профілактику основних весняних захворювань, а також сприятиме фізіологічному ефекту. У цей період рослини потребують багато енергії, котру забезпечує процес фотосинтезу, тож стимулювання розвитку зеленої маси позитивно позначиться на майбутньому врожаї. На пізніших етапах розвитку, на початку цвітіння та під час формування стручків, ріпак може бути уражений такими небезпечними хворобами, як склеротиніоз, альтернаріоз і циліндрспоріоз.

За наявності в сівозміні соняшнику, сої та ріпаку особливого значення набуває склеротиніоз, або біла гниль. Це захворювання, причиною якого є грибок *Sclerotinia sclerotiorum*, може істотно знизити врожай, особливо коли клімат і технологія вирощування в господарстві сприяють високому потенціалу врожайності. Біла гниль призводить до зниження врожаю ріпаку через зменшення кількості й маси насіння.

Під час наукових досліджень **Віован®** показав високу ефективність у контролі склеротиніозу (фото 3). Профілактичну обробку цим препаратом рекомендується проводити в нормі 1–1,25 л/га від фази початок

Фото 3. Ефективність контролю склеротиніозу, 30 днів після обробки, Львівська обл., 2024 р.

цвітіння до фази середина цвітіння, коли спостерігається найвищий рівень контролю хвороби. Обробка рослин до опадання перших пелюсток сприятиме якісному захисту верхнього та середнього ярусів листків і подовжуватиме їхню фотосинтетичну активність (фізіологічний ефект). Крім того, завдяки потужній паровій фазі фунгіцид здатний захистити й нижній ярус листків, звідки зазвичай починається розвиток хвороби.

Беззаперечним лідером серед фунгіцидів, які зарекомендували себе в системі захисту ріпаку, протягом багатьох років є Аканто Плюс®. У нормі 0,75–1 л/га він ефективний на різних етапах розвитку культури та забезпечує довготривалий захист від ключових хвороб. Застосування препарату у фазу бутонізації та цвітіння значно знижує ризик ураження альтернаріозом, сірою гниллю, склеротиніозом і циліндрспоріозом, що створює передумови для рівномірного дозрівання насіння, розкриває потенціал культури й забезпечує врожай вищої якості. Багаторічний досвід господарств доводить, що обробка Аканто Плюс® за 1,5–2 місяці до збирання ріпаку допомагає зберегти в середньому 4–8 ц/га, що є найліпшою короткостроковою інвестицією у прибуткове ріпаківництво.

Отже, правильний підхід до фунгіцидного захисту ріпаку навесні з використанням фунгіцидів **Віован®** й **Аканто Плюс®** є важливим складником технології вирощування культури. **Віован®** й **Аканто Плюс®** – це ефективні рішення для контролю хвороб ріпаку озимого як у Т1, так і в Т2. Своєчасні обробки допоможуть зберегти здоров'я посівів і забезпечать високий урожай з відмінними якісними показниками.

Інсектицидний захист

Першими серед шкідників ріпаку після відновлення весняної вегетації з'являються прихованохоботники – стебловий капустяний і великий ріпаківий, які зимують на ріпаківих полях попереднього сезону. Контроль цих шкідників потребує швидкого реагування у стислі терміни, щоб уникнути пошкодження стебел і кореневої шийки рослини.

Ріпаківий квіткоїд є однією з найшкідливіших комах у період бутонізації ріпаку. Його личинки й дорослі особини живляться бутонами та квітками культури від середини березня і протягом квітня-травня, призводячи до значних втрат урожаю.

Для ефективного контролю цих шкідників доцільно використовувати інсектицид **Джеронімо™** у нормі 0,075–0,125 кг/га впродовж значного періоду розвитку культури – від появи сходів до цвітіння. **Джеронімо™** створений на основі двох діючих речовин (ацетаміприду та біфентрину), що забезпечують швидку контактну дію – від кількох секунд до кількох хвилин (нокдаун-ефект) – та довготривалий захист.

Важливо своєчасно застосовувати комбіновані інсектицидні стратегії. **Джеронімо™** ефективно контролює представників ряду твердокрилих, напівтвердокрилих, рівнокрилих, лускокрилих, трипсів і кліщів, тоді як інсектицид **Трансформ™** є оптимальним рішенням для боротьби з капустяною попелицею. Варто згадати також інсектицид **Радіант™**, котрий буде дієвим проти шкідників осінніх сходів ріпаку озимого – капустяної совки, білана ріпаківого та ріпаківого пильщика.

Фото 1. Слаш™, 1 л/га, 10-й день після обробки, Хмельницька обл., 2024 р.

Фото 2. Белкар® Флекс, 0,25 л/га, 10-й день після обробки, Київська обл., осінь 2024 р.

Оптимізація живлення

Азот є одним із найважливіших елементів для живлення ріпаку озимого. Для отримання високих урожаїв ріпак потребує більше азоту, ніж зернові й інші олійні культури, що відчутно примножує витрати на вирощування. Оптимізувати управління азотними добривами та зберегти переваги сучасних інтенсивних гібридів для розкриття максимального потенціалу їхньої врожайності можна завдяки підвищенню ефективності використання азоту в різних умовах довілля. Компанія Corteva Agriscience має у своєму портфоліо інноваційний біологічний продукт **Блу™ N** – оптимізатор живлення рослин, що містить ексклюзивні ендоситні бактерії *Methylobacterium symbioticum*, які забезпечують рослину азотом у природних умовах упродовж усього періоду вегетації, оптимізуючи азотне живлення і підвищуючи продуктивність сільськогосподарських культур. Результати 23 польових демовипробувань, проведених протягом 2022–2024 років у різних ґрунтово-кліматичних умовах України, показали, що застосування **Блу™ N** у посівах ріпаку озимого сприяло збільшенню продуктивності культури в середньому на 9%. Зокрема, дані демовипробувань, проведених у 2024 році, продемонстрували збільшення

врожайності ріпаку озимого на варіантах з **Блу™ N** у порівнянні з контролем від 110 кг/га до 700 кг/га залежно від ґрунтово-кліматичних умов (рис. 1).

Норма витрати **Блу™ N** на ріпаку озимому становить 333 г/га. Оптимальний період застосування – після відновлення весняної вегетації, у фазу початку росту стебла до фази утворення бутону (ВВСН 30–50). Препарат слід вносити у ранкові години, коли на листках рослин продиши відкриті найбільше. Оптимальна температура для застосування *Methylobacterium* – від +10°C до +30°C. Також необхідно стежити за рівнем рН робочого розчину – він не має бути меншим від 5 і більшим від 8. Контролюйте вміст хлору у воді, взятій для приготування робочого розчину, – він має бути меншим від 2 ppm.

Розкриття генетичного потенціалу

У новому сезоні компанія Corteva Agriscience пропонує інноваційний біологічний регулятор росту зі стимулювальною дією – **Стімулейт™**. Це регулятор росту і стимулятор урожайності, створений на основі трьох ключових гормонів росту (цитокініну, ауксину та гібереліну). Завдяки поєднанню цих гормонів продукт забезпечує збалансований та активний ріст рослин.

Застосування **Стімулейт™** у нормі 0,25–0,5 л/га після відновлення весняної вегетації на ріпаку озимому сприяє розвитку потужної кореневої системи, а також кращому формуванню бічних гілок, підвищенню фотосинтетичної активності. Завдяки ліпше розвиненій кореневій системі рослини активніше поглинають поживні речовини й воду для активного росту і розвитку. Наступний важливий період для застосування **Стімулейт™** на ріпаку озимому – бутонізація та цвітіння. Поєднання високої температури вдень (+28°C і вище) та теплої – вночі (+16°C і вище) під час цвітіння призводить до деградації в рослинах гормону росту цитокініну, що може спричинити абортацию квіток і, відповідно, втрати стручків. Оскільки в Україні останніми роками спостерігаються спека та відсутність опадів під час цвітіння, обробка **Стімулейт™** у нормі 0,25–0,5 л/га допоможе зберегти потенціал урожайності, зменшуючи абортацию квіток. Оптимальною ж для застосування **Стімулейт™** на ріпаку озимому вважається фаза від початку росту стебла до утворення бутону (ВВСН 30–50).

Озимий ріпак – культура, що потребує уваги, і грамотний захист навесні гарантує високу врожайність і прибутковість! ☑

Більше на www.corteva.com.ua

™ © Торгові марки Corteva Agriscience та її афілійованих структур. © 2025 Corteva.

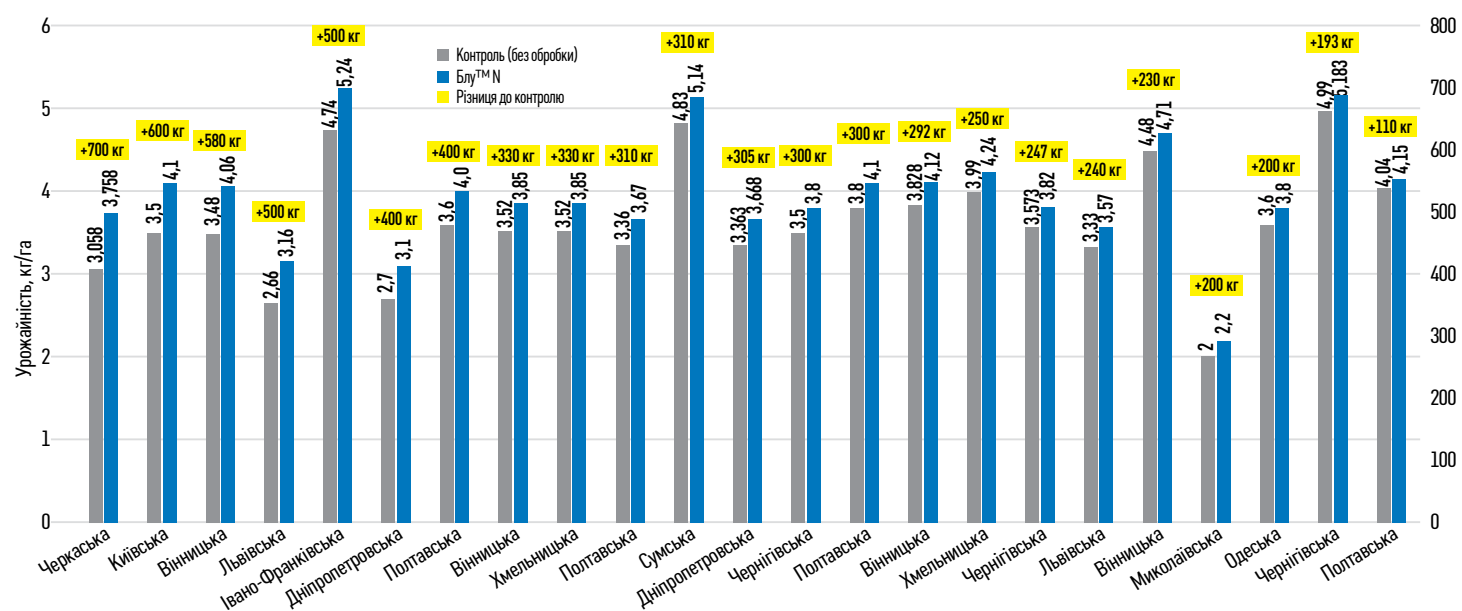

Рис. 1. Результати демовипробувань **Блу™ N** на ріпаку озимому в Україні впродовж 2022–2024 рр.

ІННОВАЦІЙНИЙ ЗАХИСТ НА КОЖНОМУ ЕТАПІ

ЗВАЖЕНИЙ ВИБІР

CORTEVA
agriscience

Більше на www.corteva.com.ua
™ © Торгові марки Corteva Agriscience та її афілійованих структур. © 2025 Corteva.